V Praze dne 4. 8. 2025

K rukám pana Ing. Mgr. Martina Košaře
Česká národní banka
Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1

Věc: Stanovisko k výkladu Nařízení MiCA – Poskytování poradenství jménem CASP v zastoupení společnosti

Vážený pane Košare,

jménem České kryptoměnové asociace si Vám dovoluji předložit k posouzení stanovisko k výkladu Nařízení (EU) 2023/1114 (MiCA), týkající se oprávnění fyzických osob jednat jménem poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy (CASP) při poskytování poradenství.

Téma jednání v zastoupení v rámci poradenské činnosti dle MiCA považujeme za opakovaně diskutované a z hlediska praxe tuzemského trhu s kryptoaktivy za velmi podstatné. Níže předkládané stanovisko vychází z podrobné právní analýzy evropské primární i sekundární legislativy a dospívá k závěru, že poskytování poradenství jménem CASP není omezeno výhradně na zaměstnance, ale může být realizováno i fyzickými osobami jednajícími v zastoupení – za splnění podmínek odbornosti dle čl. 62 odst. 2 písm. q) Nařízení MiCA.

Součástí přílohy jsou rovněž stanoviska renomovaných právních kanceláří, které ačkoli k problematice přistupují různými výkladovými cestami, docházejí ve výsledku k obdobnému závěru jako naše asociace. Věříme, že tento soulad napříč odbornou právní komunitou je vhodným impulsem k otevření věcné a konstruktivní diskuze.

Dovolujeme si Vás proto požádat o zvážení našeho stanoviska a budeme velmi vděční za případné vyjádření či návrh dalšího odborného dialogu nad tímto tématem.

Předem děkujeme za Váš čas a vstřícnost.

S pozdravem,
František Vinopal
předseda
Česká kryptoměnová asociace, z. s.
kancelar@ckma.cz / +420 724 646 281

Stanovisko České kryptoměnové asociace ve věci poskytování poradenství jménem CASP v zastoupení společnosti

Podle čl. 62 odst. 2 písm. q) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937 (**Nařízení MiCA**) platí, že: *„má-li žadatel o povolení poskytovat služby související s kryptoaktivy v úmyslu poskytovat poradenství týkající se kryptoaktiv nebo správu portfolia kryptoaktiv,* [předloží příslušnému dohledovému orgánu] *doklad o tom, že fyzické osoby poskytující poradenství jménem žadatele o povolení poskytovat služby související s kryptoaktivy nebo spravující portfolia jménem žadatele o povolení poskytovat služby související s kryptoaktivy mají nezbytné znalosti a odbornost, aby mohly plnit své povinnosti.“*

Anglická verze daného ustanovení pak stanoví, že *„where the applicant crypto-asset service provider intends to provide advice on crypto-assets or portfolio management of crypto-assets,* [it shall submit to the competent authority] *proof that the* ***natural persons giving advice on behalf of the applicant*** *crypto-asset service provider or managing portfolios on behalf of the applicant crypto-asset service provider have the necessary knowledge and expertise to fulfil their obligations“*

Nařízení MICA tak výslovně připouští a umožňuje existenci fyzických osob poskytujících poradenství jménem žadatele o povolení poskytovat služby související s kryptoaktivy (**CASP**) podle čl. 3 odst. 1 bod 24 MICA.

Zároveň je nutné zdůraznit, že zákonodárce nepoužil jiného slova pro označení vztahu dané fyzické osoby poskytující poradenství, jako příklad zaměstnanec, nýbrž použil širší pojem – fyzická osoba jednající jménem (*natural person* giving advice *on behalf of*) žadatele CASP.

K tomu je nutné doplnit, že také prováděcí nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/305 ze dne 31. října 2024, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114, pokud jde o regulační technické normy upřesňující informace, které mají být uvedeny v žádosti o povolení poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy (**Nařízení Komise**) v čl. 16 písm. a) body (i) a (ii), který explicitně slouží k provedení čl. 62 odst. 2 písm. q) MiCA opět zmiňuje fyzické osoby poskytující poradenství či podílejících poradenství, nikoli zaměstnance či alespoň širší pojem pracovníci, nýbrž zcela otevřeno množinu fyzických osob tyto služby poskytujících.

Taktéž tomu je v případě čl. 16 písm. a) bod (iii), kdy Nařízení Komise hovoří o „staff“, tedy personálu, jakkoli český překlad toto překládá jako zaměstnance (k tomu prosím srov. například německý či italský, případně maďarský překlad mluvící o „personálu“). Rovněž o „staff“, tedy personálu hovoří také ESMA Guidelines on certain aspects of the suitability requirements and format of the periodic statement for portfolio management activities under the Markets in Crypto Assets Regulation (MiCA), v kapitole 5.11. (dostupné zde).

Nařízení MiCA, jakož i nařízení Komise, tedy regulace na úrovni tzv. Level 1 a Level 2 jasně předpokládají, že osobami poskytujícími poradenství mohou být také fyzické osoby, nikoli pouze zaměstnanci.

Uvedené je důležité zejména z důvodu, že Nařízení MICA obecně znemožňuje získat licenci CASP právě fyzickým osobám. Pokud totiž podle Nařízení MICA není možné, aby existovala fyzická osoba CASP, nedávala by smysl textace, která připouští existenci fyzických osob poskytujících jménem žadatele CASP poradenství, jelikož by tím mohli být pouze zaměstnanci, tedy *employees*, což však zákonodárce v rámci právní úpravy level 1 a 2 takto nikdy neformuloval, naopak použil výrazně širší formulace.

Aby tak čl. 62 odst. 2 písm. q) Nařízení MICA, jakož relevantní ustanovení ANřízení Komise jej provádějící, dával smysl, musí existovat i fyzické osoby, které nemají s CASP pracovněprávní, nýbrž jiný vztah, kdy jeho jménem poskytují poradenství.

Není tak podle našeho názoru mj. pravdou odpověď Evropské komise (ESMA QA2143 - zde), která mj. uvádí, že: *„**There is no provision in MiCA that would allow a CASP to designate agents** (third parties) **for the purposes of** receiving orders from clients or potential clients and transmitting them or **providing advice in respect of crypto-assets** and services offered by that CASP“*, čímž je celková věrohodnost a relevance této odpovědi nabourána a snížena.

Zároveň platí, že pokud právní úprava na úrovni level 1 a level 2 jasně mluví o fyzických osobách poskytujících poradenství, podle mj. podle zásady *lex superior derogat legi inferiori*, tedy právní předpis vyšší právní síly (v tomto případě MiCA a Nařízení Komise) ruší předpis nižší právní síly, pakliže v případě odpovědi ESMA, lze vůbec o právním předpisu hovořit.

Není zároveň důležité, že Nařízení MICA neobsahuje ustanovení obsahující úpravu obdobnou vázaným zástupcům pode směrnice MiFIDII, jak uvádí ESMA, neboť je důležité, že existenci osob jednajících jménem CASP při poskytování poradenství obecně nezakazuje, a to ve smyslu zásady „co není zakázáno je dovoleno“, tím spíše, pokud existuje textace čl. 62 odst. 2 písm. q) Nařízení MICA, jakož i Nařízení Komise jej provádějící, tyto explicitně předvídají, včetně úpravy jejich kvalitativních požadavků na odbornost.

Pakliže to zákonodárce měl v úmyslu napsat jinak, nemůže tato jeho případná chyba být vykládána k tíži adresátů dané normy, a to mj. ve světle zásady spravedlivého očekávání.